

Segons informació coneguda ahir, la Fiscalia de Nova York accedeix a deixar en llibertat (amb algunes restriccions) l'ex director gerent del F.M.I., Dominique Straus Kahn, acusat d'un greu delict de violació. I, com cada cop que alguna notícia relacionada amb el procés penal nord-americà pren repercussió mediàtica, hom es pregunta què passaria a casa nostra, si la nostra justícia és tan diferent de l'americana .

Val a dir d'entrada que sent moltes i molt visibles les diferències entre la nostra justícia penal i l'americana, són també molts els punts de coincidència. Simplificant molt un debat que lògicament és força més complex, podríem dir que són moltes les diferències de forma (podríem inclús dir, d'*escena*), però que en el fons hi ha coincidència d'objectius . Quan algú és acusat d'un delict greu, allà com aquí, ha de ser sotmès a un judici just, amb totes les garanties. El procediment i la *misse en scène* del judici poden variar però, allà i aquí, l'objectiu és arribar a trobar l'anomenada veritat material o històrica dels fets realment succeïts per veure si mereixen el càstig penal. Qualsevol imputat és innocent si no es demostra la seva culpabilitat i les acusacions (sigui la fiscalia o els lletrats de la víctima) intentaran desvirtuar la presumpció d'innocència convencent a qui ha de decidir (un tribunal professional o un jurat) que l'acusat és culpable. I la defensa, aquí i allà, posarà tot el seu empeny en el contrari. Diversos procediments i formes però un mateix objectiu.

Fins a què hi hagi una sentència condemnatòria la regla general, aquí i allà, és que l'acusat romangui en llibertat a l'espera de judici. Però, aquí i allà, es pot decretar la presó *provisional*, a l'espera de judici, si es donen determinades circumstàncies (indicis de culpabilitat, risc de fuga o d'alteració de proves, etc.). I si, decretada inicialment la presó *provisional* perquè els indicis semblaven apuntar cap a una culpabilitat que després queda en entredit, aquí i allà procediria deixar sense efecte la presó cautelar i decretar-ne la presó.

Es diu sovint també que als EUA una bona defensa es decisiva, però (i podem recordar notoris casos recents), aquí passa exactament el mateix. On potser podem trobar la més gran diferència és a la configuració de la Fiscalia. Allà es electiva i se sent més obligada a justificar les seves actuacions davant l'opinió pública. Si abans va demanar presó i ara dubta de la credibilitat de la víctima , la fiscalia novaioquesa no ha tingut cap problema per canviar públicament d'opinió.

Jaume Alonso-Cuevillas Sayrol
Catedràtic de Dret Processal UB
Exdegà del Col·legi d'Advocats de Barcelona